

מסורת הש"ס

למ"ד כו'. פלוגתא היא בצלנו טרפות (חולין טו.) איכה למ"ד טרפה יולדת ואיכה למ"ד אינה יולדת ע"י: זה וזה גורם. וליכא לפלוגי בעובד ירך אמו הוא אלף א"כ עיברה ואח"כ נטרפה דהתם למ"ד ירך אמו הוא אירע הטרפות בגופו י"י אצל היכה דנטרפה ולצקוף עיברה ליכא למימר ירך אמו הוא שהי יש בו כד הימר אלף בזה וזה גורם פליגי: י"י אפרות. שולד מצילת יונה טרפה שאסור ליקרב: (א) ויולד זמעי בהמה אינו ארוך בגופה אלף תלוי באויר ומעלמו הוא נוצר וגדל והולך אצל זינה כל זמן שאינה נגמרה הדוקה נאשכול וגדילה ונגמרה מגוף לאחר שולד ו הולך וגדל הילכך עיקר גידולו אינו מאמו אצל זינה מגופה דתרנגול' ריבא והדבר מוכיח שלאחר זינה אינה גדילה י"א משום הכי מודו רבנן י"א לשון הירושלמי: [א]ל רבא לנב הווא כו'. גא אלישנא קמא למ"ד טרפה יולדת לנישנא בתרא למ"ד טרפה אינה יולדת הי שחלמא קמא שהי כבר נאשכול זשעה שנטרפה דתרנגולת: מלא תרווז. זמסכת נזיר (דף טז.) מפרש שיעורו: זשעה מאוס תי. ואח"כ מת: רבי אליעזר מטמא. דגופיה הוואיס ועד כאן לא פליגי רבנן עליה כו'. (ז) (ח) (ט) [א]ל עיקרן דלפילו זמיוו נמי מטמא ר"א דלכר מן י"י החי מטמא זמנעו וזמנא זבאהל כאכר מן האמת י"י זשעור הרוטע (חולין קכח.) כל זבאפרות אפי' ר' אליעזר מודה לירבא דא גופא אחרנא הוא וגוף זה לא היה נעמי הטרפה: זכר דאסרחא. אחר שהסריחה הזינה י"א זה ממנה וכשהסריחה פקע אקסורא דהואי עפרא זעלמא הלכך מותר זה שי"א ממנה אחרי כן: הכי נמי דאסירא. וזה אמר' (לעיל ט.) דמוקדא הוא וזה אוקסר זבאליט כשנין אצל דלאו מוקדא לא: חלז רוחא שחרי. כל ימיו: הוואי ויכולה לעמוד. על אמו חלב של שחריט מעת לעת בלא שום אכילה אחרת וכשהגיע מעת לעת חזרה וינקת הלכך כל גדילתה ממנה היא ופילו אכלה זכריס אחרים שימייס (א.) רב זבל אום נפך לאו (פאליס) זש. זכסולי המוקדשין מוקמינן לה זכסיפרי זדי רבי: איכה דאמרי טזנה ואכלה זשר אין לך זו הוסיף אילנה אלף משעת זניחה. לאפקוי חלז וגזיה דהנאה זממייס היא אכל פודין את הקדשים להאכילן ללכזיס ולא מיייתר ליה י"א לואכלת דמדרש ולא ללכזין ומהך דרשא משמע דללכזין שפיר דמי דרשא משמע אמה לא תאכל קודם זניחה

הגהות הב"ח

(א) גב' וכן פסק תולעה אצל באפרותה אפילו רבי אליעזר מודה: (ב) שם ואלתה בשר אין לך כזן: (ג) רש"י ד"ה אפחות ורי ליקרי סיד' וזכר כן מ"ה: דמאורי' קא רביא ולד מיני: (ד) ד"ה רבי אליעזר ורי רבנן עליה כי נראה בעיני דלפילו אפחות: (ה) ד"ה הכי נמי ורי לעיל דף כ"ט דמוקדא הוא דאסור: (ו) ד"ה הוואי ורי נעמיס סיד' ואח"כ מ"ה בשר דתיב ק' כזל: (ז) ד"ה פילוג ורי זכסיפרי דשבוט דף ו' מפרש שלמים:

רבינו גרשום

ולפאן דאמר בהיותם חולין זריפה (אנה יולדת). שאין תמערבת משכחת לה האי ולד טרפה דקתינו כגון ששכרה ואח"כ נטרפה: ר' אליעזר סבר עובר ירך אמו הוא. מה אמר: אסורה שהיא טרפה אף ולי נמי: מודים הכמ"ה ר' אליעזר באפחות שיצא מבניה אשחר. באכילה. או זשישנא קמא או זשישנא בתרא. דהתם בזמסכת חולין הוויין תרי לישני. אבל באפרות שיצא מבניה טרפה י"א ללישנא קמא לא דמי לולד טרפה דהתם איכא היתרא בנריה דזה וזה גורם מותר באפרות ליכא היתרא שהיא טרפה דאיקמיה כביצה טרפה שדחללא לקמא דמגופא דאמה פרשה הילכך אסור. וללישנא בתרא ביצה נמי הוואי ירך אמו דמגופא דאמה היא דאחריה מנאשכול של ביצים דמערבה בגופה היינו שגדילה באסור מגופה של זשעורה. א"כ (א"א) בולד בהמה דמאורי' קא רבי. מגדל לאחר שגדלה אכילה העולם וגדל בהיתר אבל ביצה טרפה דאיהי תבא מאתר שגדלה א"כ לא גדילתה אפילו במעי תרנגולת באיסורא אפילו רבנן מודה דאסור: מלא תרווז ריבא תולעה תבא מאתר שר' ואח"כ מת: ר' אליעזר אומר מטמא. א"כ (אחור) מלא תרווז רימה [באהל המנונן] (באהל רבננא) וזכריס מטמאין. הוואי ופירש מהימם דמי כעפר בעלמא ולא טמא לאו דמי לולד טרפה. א"כ באפחות שיצא מבניה דתרנגולת. הוואי הבעיה כדאמרן אפילו רבנן מודו דולדו מפילא הוא וכגופה דמי ודאסור. א"כ א"כ אורבא כו': זשישנא אחרנא אכל באפרות אימת מתגדל מבניה כלומר אימתי נכרא כביצה לבתו דמסרחא דהוואי חלז מותרות אוהה שעת אוהה כולה מותרת עפרא בעלמא היא הבעיה דלא חזיה לאכילה ואישרתיה לא הילכך מודו דמותר: ועוד דהא נמי פריש מודו ר' אליעזר דהכמ"ה דותר. באכילה: א"כ עתה הבעיה כבישני' ע"י ולא איירי במסרה לברדות כוכבים לזכריס א"כ האכילה הוא עצמו שלא שום ע"י ואיפטימי מיייתרו הכי נמי דאסירא: אלא תני ר' הנימי מיישנא תבא מאמי סקינן ר' הנימי גב' א"כ א"כ א"כ שחיקא חלב רוחה של טרפה שפתייה תולעה הוואי פליגי

כל האסורין פרק שישי תמורה

לא.

למאן דאמר זריפה אינה יולדת. ומשכחת לה שעיברה ולצקוף נטרפה ובעובר ירך אמו הוא פלוגי מינה לואלדמך לעיל זבל עיברה ולצקוף נטרפה ד"ה אסור משום דהיא וולדה נרצבו והכא אסור דלמ"ד טרפה אינה יולדת משכחת לה שעיברה ולצקוף נטרפה דרבנן סברי מותר לולד ירך אמו הוא וקיימא לן בצלנו טרפות (חולין טו.) וטרפה אינה יולדת ואם כן ימנא רבא דלא כרבנן וי"ל (למדולא טרפות שהוא תלוי זמיות זכריאות כיון שאנו רואין הולד הי זכריא אין לנו לומר שנטרף הולד עם אמו ואין לנו לפסולו זשזיל פסול טרפות לט אכל גזי ריבשה וגימחה ודאי כירך אמו הוא ומיהו כ"ק דל"כ הי ומתי ללדדן דגזי ולד נרבע ז"ל שנטרפו ולצקוף עיברו ולזבל טריפה ז"ל שעיברו ולצקוף נטרפו דמסקנא היא פירק אלו טרפות (גא) דטרפה אינה יולדת וי"ל כד זכרנא ל"ה שייך עובר [מ]זכרנא אחר לא הוי ללדדן שאינו יורד [מ]לנהנד לך אלף כל הימר דליכא ז' דלדדן וואינו מותר אלף מ"ל אחר חשיב ליה זשזיל אמו זד המותר ונטרפה דליכא אלף זד אחר חשיב אמו זד המותר: דמאורי' קא רבי. פירוש ולד זמעי בהמה אינו ארוך בגופה אלף תלוי הוא באויר ומעלמו הוא נוצר וגדל אצל זינה מעורה היא נאשכול ל"ה מאורי' הוא קרפי לאחר שולד הולך וגדל הלכך עיקר גידולו אינו זבא מאמו אצל זינה מגופה דתרנגולת קרפי והדבר מוכיח שלאחר שולדה אינה גדילה שני הלשונות פירש: מלא תרווז ריבא תבא מאתר שר' ואח"כ מת רבי אליעזר מטמא דגופ' הוואי [מ]לדדן באן דא פליגי רבנן עליה כו'. עוד פירש' ונראה צעירי דלפילו זמיוו נמי מטמא רבי אליעזר מן מתי מטמא זמנעו וזמנא זבאהל זשעור והרוטע (חולין קכח.) מינה דמסכת נזיר פירק כ"ג (דף טז.) צעיר הרקיע זשאהו חי ומת מזה ומלא קמיבעיה ליה האי ר"א מטמא [מ]לדדן וי"א לשון ופירוש שני אפי' לא מת וכ"ש מת וי"א דמבעיה ליה אליבא דרבנן דלימנא ע"כ לא מותריה רבנן אלף [מ]מנא דפירשנא זעלמא ואינו מגוף האדם אלף זריה צעיר זעמנה אצל קרב מודו [מ] וזכרנא [מ]מיייתר מלישנא זשעור זשזכרנא מנהיה [מ]לדדן (דעבור ורוטע) ר"א ר"א יהושע לא אס אמרת זמנא זשז שז לו רוב ורובע ורקב מאמרנא זמי שאין לו רוב ורובע ורקב [מ]לדדן דר' יהושע היינו רבנן דהכא דלדדן דמי אין לו רימה דאי לרי אליעזר כיון דיש לו רימה כ"ש שיש לו רבב והקסה ריבי' אחי מודי דהכא י"א תני מלא תרווז (רקב) רימה וזמנא זשעור פ"ב מ"ג) תנן כותב רימה זין חיה זין ממה מטמאה זכרי ר' אליעזר וזכריס ומטהרין ונראה למודי דהיינו דוקא זשפירש מאתס ג"כ הי ואל השיעור מלא תרווז ולח היא דמ"מ שיעור תרווז מאי צעיר הכא:

ולד טרפה כו': למ"ד טרפה (א) אינה יולדת משכחת לה כגון שנטרפה ולצקוף עיברה ובהא פליגי דר' אליעזר סבר כ"ז זה וזה גורם אסור ורבנן סברי זה וזה גורם מותר למ"ד טריפה אינה חיה משכחת לה כגון שעיברה ולצקוף נטרפה ובהא פליגי דר' אליעזר סבר עובר ירך אמו הוא ורבנן סברי עובר לאו ירך אמו הוא א"כ הוואי מודים הכמ"ה לר' אליעזר באפרות ביצת טרפה שאסור מ"ט ע"כ לא פליגי עליה דרבי אליעזר אלא בולד בהמה דמאורי' קא רביא אבל ביצת טרפה מגופה דתרנגולתא קא רביא אפי' רבנן מודו [מ]לדדן רבא לרב הוואי הניא דמסייע לך מלא תרווז רימה תבא מאתר שר' רבי אליעזר מטמא [מ]לדדן רבנן מן י"י החי מטמא זמנעו וזמנא זבאהל כאכר מן האמת י"י זשעור הרוטע (חולין קכח.) כל זבאפרות אפי' ר' אליעזר מודה לירבא דא גופא אחרנא הוא וגוף זה לא היה נעמי הטרפה: זכר דאסרחא. אחר שהסריחה הזינה י"א זה ממנה וכשהסריחה פקע אקסורא דהואי עפרא זעלמא הלכך מותר זה שי"א ממנה אחרי כן: הכי נמי דאסירא. וזה אמר' (לעיל ט.) דמוקדא הוא וזה אוקסר זבאליט כשנין אצל דלאו מוקדא לא: חלז רוחא שחרי. כל ימיו: הוואי ויכולה לעמוד. על אמו חלב של שחריט מעת לעת בלא שום אכילה אחרת וכשהגיע מעת לעת חזרה וינקת הלכך כל גדילתה ממנה היא ופילו אכלה זכריס אחרים שימייס (א.) רב זבל אום נפך לאו (פאליס) זש. זכסולי המוקדשין מוקמינן לה זכסיפרי זדי רבי: איכה דאמרי טזנה ואכלה זשר אין לך זו הוסיף אילנה אלף משעת זניחה. לאפקוי חלז וגזיה דהנאה זממייס היא אכל פודין את הקדשים להאכילן ללכזיס ולא מיייתר ליה י"א לואכלת דמדרש ולא ללכזין ומהך דרשא משמע דללכזין שפיר דמי דרשא משמע אמה לא תאכל קודם זניחה

למאן דאמר זריפה אינה יולדת. ומשכחת לה שעיברה ולצקוף נטרפה ובעובר ירך אמו הוא פלוגי מינה לואלדמך לעיל זבל עיברה ולצקוף נטרפה ד"ה אסור משום דהיא וולדה נרצבו והכא אסור דלמ"ד טרפה אינה יולדת משכחת לה שעיברה ולצקוף נטרפה דרבנן סברי מותר לולד ירך אמו הוא וקיימא לן בצלנו טרפות (חולין טו.) וטרפה אינה יולדת ואם כן ימנא רבא דלא כרבנן וי"ל (למדולא טרפות שהוא תלוי זמיות זכריאות כיון שאנו רואין הולד הי זכריא אין לנו לומר שנטרף הולד עם אמו ואין לנו לפסולו זשזיל פסול טרפות לט אכל גזי ריבשה וגימחה ודאי כירך אמו הוא ומיהו כ"ק דל"כ הי ומתי ללדדן דגזי ולד נרבע ז"ל שנטרפו ולצקוף עיברו ולזבל טריפה ז"ל שעיברו ולצקוף נטרפו דמסקנא היא פירק אלו טרפות (גא) דטרפה אינה יולדת וי"ל כד זכרנא ל"ה שייך עובר [מ]זכרנא אחר לא הוי ללדדן שאינו יורד [מ]לנהנד לך אלף כל הימר דליכא ז' דלדדן וואינו מותר אלף מ"ל אחר חשיב ליה זשזיל אמו זד המותר ונטרפה דליכא אלף זד אחר חשיב אמו זד המותר: דמאורי' קא רבי. פירוש ולד זמעי בהמה אינו ארוך בגופה אלף תלוי הוא באויר ומעלמו הוא נוצר וגדל אצל זינה מעורה היא נאשכול ל"ה מאורי' הוא קרפי לאחר שולד הולך וגדל הלכך עיקר גידולו אינו זבא מאמו אצל זינה מגופה דתרנגולת קרפי והדבר מוכיח שלאחר שולדה אינה גדילה שני הלשונות פירש: מלא תרווז ריבא תבא מאתר שר' ואח"כ מת רבי אליעזר מטמא דגופ' הוואי [מ]לדדן באן דא פליגי רבנן עליה כו'. עוד פירש' ונראה צעירי דלפילו זמיוו נמי מטמא רבי אליעזר מן מתי מטמא זמנעו וזמנא זבאהל זשעור והרוטע (חולין קכח.) מינה דמסכת נזיר פירק כ"ג (דף טז.) צעיר הרקיע זשאהו חי ומת מזה ומלא קמיבעיה ליה האי ר"א מטמא [מ]לדדן וי"א לשון ופירוש שני אפי' לא מת וכ"ש מת וי"א דמבעיה ליה אליבא דרבנן דלימנא ע"כ לא מותריה רבנן אלף [מ]מנא דפירשנא זעלמא ואינו מגוף האדם אלף זריה צעיר זעמנה אצל קרב מודו [מ] וזכרנא [מ]מיייתר מלישנא זשעור זשזכרנא מנהיה [מ]לדדן (דעבור ורוטע) ר"א ר"א יהושע לא אס אמרת זמנא זשז שז לו רוב ורובע ורקב מאמרנא זמי שאין לו רוב ורובע ורקב [מ]לדדן דר' יהושע היינו רבנן דהכא דלדדן דמי אין לו רימה דאי לרי אליעזר כיון דיש לו רימה כ"ש שיש לו רבב והקסה ריבי' אחי מודי דהכא י"א תני מלא תרווז (רקב) רימה וזמנא זשעור פ"ב מ"ג) תנן כותב רימה זין חיה זין ממה מטמאה זכרי ר' אליעזר וזכריס ומטהרין ונראה למודי דהיינו דוקא זשפירש מאתס ג"כ הי ואל השיעור מלא תרווז ולח היא דמ"מ שיעור תרווז מאי צעיר הכא:

אלף א"כ רימה כו'. אצל זינה (לכ) אימת גלמא לבי מסרחא ולי מסרחא עפרא זעלמא הוא מינה ומי הולכך לומר האי טעמא ג"כ וי"ל דאין אלף לרווחא דעלמא דכי נמי אדם לא מוקרי רימה מי"מ לא דמי לצילת אפרות: שינקת חלב רוחה. וה"ה זכרשני עבודת כוכבים אס אכלה כל ימיה שיעקר גדילתה מנהן שהוא אסור ולפוס יקטוף אפילו להדיט: הדרן ערך כל האסורין

עין משפט
גר מצוה

תורה אור השלם

הגהות הגר"א

מוקף רש"י

שינויי גוסהאות

הדרן ערך כל האסורין

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר:

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר:

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר:

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר:

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר:

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר:

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר:

יש בקדשי מוצב [אין בהן] משום פינה. כדלמך ס"פ ז"ש צנחנים (דף מו.) ג' כתיובתם למה אמת לללל ואמת לפרט לומר לזון בדבר שהיה כגלל ואלו מן הכלל [ישו] מיתו ומוקדים ומה שלמים קדשי מוצב אף כל קדשי מוצב [יש] וזו עון שון מפיוגול וטמא חילול חילול מנותר: